PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA SLOVENSKO PRIMORJE

Leto 2. štev. 378 - Cena 4.- lire | Poštnina plačana v gotovini Spedizione in abbon. postale | TRST, nedelja, 25. avgusta 1946 | Uredništvo in uprava, Piazza Goldoni št. 1 - I. Tel. št. 93806 93807. 93808. Rokopisi se ne vračajo

Jugoslavija ne ogroža nikogar in nima niti takega namena, ker to ni v skladu z njenimi interesi in njenimi ideali, na katere se naslanja.

Svet štirih zunanjih ministrov

naj odloči o nadaljnji usodi konference in omili mednarodno politično napetost

Pariz, 24. — Težišče vsega dela na mirovni konferenci se je prestavilo v odbore, ki obravnavajo politično, teritorialno ali pa gospodarsko plat snujočih se mirovnih pogodb. Obilica predlogov in spomenic, ki so jih ob pričetku tega tedna vložili pri tajništvu konference, je delo nekoliko zavrla. To se je opazilo tudi na današnjih sejah, kakor na primer na seji politično-teritorialnega odbora za pogodbo z Madžarsko in na seji gospodarskega odbora za pogodbo z Italijo.

Da so načelne debate opravljene kaže okoliščina, da se je cela vrsta glavnih delegatov umaknila iz Pariza. Tako se je vrnil v Oslo norveški zunanji minister Lange, ki je novinarjem še izjavil, da se utegne pariška konfresca zavleči do novembra. Tudi angleški zunanji minister Bevin je danes odpotoval v London, in se namerava vrniti v Pariz šele v sredi prihodnjega tedna. Prav tako bo jutri odpotoval kanadski ministrski predsednik Mackenzie King, ki je še danes izjavil, da se je navelicał neskončnih razpravljanj, čeprav so morda koristna, ker bi naj dala državnikom čas, da se sestanejo in posvetujejo o še nerešenih vprašanjih. Značilno pa je, da je obžaloval, da so novinarjem dovolili prost dostop na konferenco in da bi se morali vsaj konferenčni odbori sestajati brez njih. Tudi Evatt namerava nazaj v Avstralijo. Okoliščina, da se konferenca zavlačuje, pa je vzrok, da se namerava v kratkem sestati svet zunanjih ministrov štirih velesil, ki bi hkrati razpravljal o omiljenju mednarodne napetosti. V angleških krogih zatrjujejo, da bi tudi ZSSR poleg Velike Britanije in Amerike pristala na zasedanje sveta. Bevin je še včeraj na sestanku delegatov britanskega imperija izjavil, da se bo pri Byrnesu, Molotovu in Bidaultovu zavzel za to stvar. Svet naj bi se sestal pričetkom prihodnjega meseca v Parizu.

Zastoj v luksemburški palači

Brezplodne seje treh konferenčnih odborov

Danes so se sestali trije odbori, dopoldne teritorialno-politična odbora za mirovni pogodbi z Rumunijo in Madžarsko, popoldne gospodarski odbor za mirovno pogodbo z Italijo.

V prvem odboru so razpravljali o uvodu pogodbe z Rumunijo, v katerem bi Rumunija rada videla ugotovitev, da je pričela vojno na strani zaveznikov tri tedne prej. Kakor je sedaj rečeno v njenem načrtu, in da se ni borila samo proti Nemčiji, marveč tudi proti Madžarski. Avstralci so seveda temu ugovarjali, ne toliko zaradi stvari same, kakor pa zaradi tega, ker še niso proučili romunske spomenice. Ki so jo prejeli šele davi. Sploh pa so napovedali, da bo poseben koordinacijski odbor proučil vse one predloge za spremembo mirovnih pogodb, ki so si enaki ali podobni, tako da bi ne bilo treba o njih razpravljati posebej v vsakem odboru. Sovjetski delegat se je čudil izredni informiranosti avstralskega delegata, menil pa je, da bo treba o tem, kar je avstralski delegat napovedal, še govoriti.

Avstralski računi z zaščito manjšin

Tudi v odboru za mirovno pogodbo z Madžarsko je prišlo do podobnih ugotovitev. Tam je češkoslovaški delegat v zvezi z avstralskim predlogom o zaščiti pravic vseh onih, ki bi po mirovnih pogodbah prešli pod suverenost druge države, poudaril, da bi bilo treba o tem, kolikor se tiče Madžarske, razpravljati ne v kakem koordinacijskem odboru, marveč prav v odboru za politične in teritorialne klavzule pogodbe z Madžarsko. Češkoslovaškemu delegatu je pritegnil tudi jugoslovanski.

Avstralski predlog o zaščiti manjšin je dal povod za nadvse zanimive ugotovitve. Zaščita človeških pravic naj bi bila po ugotovitvi avstralskega delegata Hodgesona naravnost zgledno zagotovljena v Južni Afriki, kjer so po njegovih izjavah dosegli «rasno harmonijo». Tedaj se je oglasil ukrajinski profesor Petrovski, češ da imajo tudi v Južni Afriki svoje manjšine, ki jih zatirajo, kakor na primer indijsko. Južnoafričan Termintorn se je čutil spričo tega sila prizadetega in je menil, da bi morali v Parizu razpravljati o mirovnih pogodbah, ne pa se vtikati v notranje zadeve drugih držav. Menda so prav zaradi tega povabili v Pariz Mehiko, Kubo, Brazilijo, Avstralijo in še marsikoga drugega, ki jih ne primorsko ne katero koli drugo evropsko ali srednjeevropsko vprašanje prav nič ne zanima, pa se vendar stikajo vanje in sicer na osnovi premišljeno potvorjenih statističnih podatkov.

V gospodarskem odboru za pogodbo z Italijo

V gospodarskem odboru za mirovno pogodbo z Italijo pa je nameraval predsednik takoj pričeti preliminarno razpravo o posameznih klavzulah ter o ustanovitvi posebnega pomožnega odbora za reparacijske probleme. Jugoslovanski in avstralski delegat pa sta se mu zoperstavila, češ da bi bilo posebno glede reparacij potrebno, da odbor dožene, kdo vse postavlja nasproti Italiji kakšne reparacijske zahteve.

Ko je francoski delegat predlagal ustanovitev tehničnega pomožnega odbora, ki naj bi zbral za odbor vse podatke za eno ali drugo vprašanje, je tudi Višinski ugotovil, da so zaman vsi takšni ukrepi, dokler niso zbrani vsi podatki. Zato naj bi se zasedanje odbora sploh odgodilo. Angleški delegat je menil, da do prihodnjega četrtka. Sporazumeli so se, da bodo delo pospešili, tako da bi odbor lahko nadaljeval svoje razprave že v ponedeljek.

Grčija ogroža balkanski mir

Nocoj je sprejel ukrajinski zunanji minister Manuilski okrog 50 francoskih in drugih novinarjev. Obvestil jih je, da je poslal tajništvu ZN pismo, v katerem je predlagal, naj stavi na dnevni red prihodnjega zasedanja varnostnega sveta vprašanje o sedanji politiki grške vlade, ki ogroža mir na Balkanu. Novinarjem je uvodno dejal, da Ukrajina meji na Balkanske države. V zadnjih 30 letih je doživela tri invazije. Spričo tega ne more biti brezbrižna za to, kar se dogaja v njeni soseščini in posebej na Balkanu.

„Parada dela" v Ajdovščini

mogočen zaključek Titovega tekmovanja

Danes je v Ajdovščini praznik — praznik dela, praznik uspelega zaključka tekmovanja za obnovo naše dežele. Na ta praznik mladostnega delovnega poleta osvobojenega dela Primorske bo v Ajdovščini velika parada mladih udarnikov, parada našega delovnega ljudstva in fizkulturna tekmovanja, ki bodo mejnik v našem športu. Mejnik, ki naj zaznamuje prehod iz rekorderstva v množično telesno kulturo.

Pomen današnje «Parade dela» ni samo navadna manifestacija. Ta dan zaključuje vzorne uspehe prvega vala delovnega poleta za obnovo naše domovine — ne uspehe v frazah, ampak uspehe v otipljivih dejstvih in številkah. Že v prvih mesecih Titovega tekmovanja je bilo v vzhodni Primorski obnovljenih okrog 200 hiš. Sedemkrat so pomnožili obnovitveni fond, nove opekarne so začele delati v Spodnji Idriji in Tolminu, novo telefonsko omrežje prepreza danes okrožje, več sto fizkulturnih in prosvetnih aktivov in svetov je pričelo z marljivim delom. Pomen vseh teh uspehov pa bo podčrtala «Parada dela».

Na velikih množičnih manifestacijah današnje «Parade dela» sodelujejo zastopstva vseh ljudskih organizacij pokrajine, sledile pa bodo tekme, ki bodo razen napredka v delu, kulturi in umetnosti, prikazale tudi napredek v športu.

Včeraj so se vršile kolesarske tekme Ajdovščina - Postojna in partizanski marš: Ajdovščina - Lokavica - Dobravlje - Lokavica - Ajdovščina. Zvečer je nastopil slavni pevski zbor «Srečko Kosovel», nato pa koncert in balet Ljubljanske opere. Včerajšnji dan je zaključila štafeta z baklami. Danes pa so glavne manifestacije naših množic. «Parada dela», povorka in množični pevski nastop. Veliko zanimanje bodo nedvoma vzbujali tudi fizkulturni in kulturni nastopi na športnem igrišču in motociklistične tekme.

Današnja «Parada dela» v Ajdovčini bo mogočen nastop in vtisnil bo naemu ljudstvu za vedno v spomin prve junaške napore naših mladih delovnih sil za naglo obnovo in napredek v boljšo bodočnost skupne domovine.

Načelnik glavnega stana ČSR odpotoval v Moskvo

Praga, 24. VZN. — Danes bo odpotoval z letalom v Moskvo, načelnik češkoslovaškega vrhovnega glavnega stana, general Bohum'l Beček.

Pretekli mesec se je sovjetska vlada izjavila pripravljeno dobaviti češkoslovaški bojski na upanje material, ki ga potrebuje.

Nova namestnika zunanjega ministra ZSSR

Moskva, 24. VZN. — Ministrski svet Sovjetske zveze je imenoval Fedorja Guševa in Jakova Malika za namestnika zunanjega ministra Sovjetske zveze ter je razrešil Maksima Litvinova dolžnosti namestnika sovjetskega zunanjega ministra.

Turški odgovor o Dardanelah

London, 24. — V Ankari so objavili turški odgovor Sovjetski zvezi glede Dardanel. Odgovor pravi, da so sovjetski predlogi o soudeležbi pri obrambi Dardanel nezdružljivi s turško suverenostjo in da bi naleteli na ugovore v mednarodnem svetu.

V Ankari potrjujejo, da sta poslanika Združenih držav in Velike Britanije izročila noti turški vladi o stališču do vprašanja ožin.

TITO V RAZGOVORU z ameriškim poslanikom

Poročilo poslanika Pattersona o poteku razgovorov

Washington, 24. VZN. — Ameriški zunanji minister je prejel iz Beograda od poslanika Pattersona sledečo brzojavko:

«22. avgusta ob 9. uri. Danes me je skupaj s polkovniki Patridge, Strattom in Fraleyght zelo ljubeznivo sprejel maršal Tito. Dvourni razgovor se je nanašal na protest o letalih in na druga vprašanja. Glede letal je Tito odgovoril, da so bili potniki prvega letala izpuščeni danes in da so na poti v Trst. Dodal je, da potnikov drugega letala še niso našli. Letalo se je vžalo v zraku in je zelo dvomljivo, da sta se dva potnika spustila s padalom. Reševalne skupine so še vedno na delu in naša zahteva, da pošljemo predstavnike z njimi, je bila sprejeta.

Tito nam je tudi obljubil, da nam bo izročil ostanke letal in da bo dovolil priti v stik z morebitnimi preživelimi potniki. Poročal je tudi osebno o prisilnem pristanku prvega letala. Obljubil je pismeno poročilo IV. armade o drugem letalu. Izjavil je, da incidenti niso rezultat kakega posebnega naloga in izrecno poudaril, da niso povračilo za umor Jugoslovanov po ameriški obmejni patrulji. Prelet letala preko meje je bil kršenje jugoslovanske suverenosti in jugoslovanski lovci so ravnali po redni službeni dolžnosti braneč mejo. Tito je večkrat posvaril zaradi ponovnih nedovoljenih poletov nad jugoslovanskim ozemljem.

Ugovarjal je številkam ameriškega zunanjega ministra glede dovoljenih poletov, ker da ne vsebujejo ponovnih poletov vojaških letal, ki niso v programu, a odhajajo z zavezniških letališč blizu Morganove črte.

Dejal je, da ti poleti v tisoče predstavljajo premišljen napad na jugoslovansko suverenost in poizkus, da se Jugoslaviji pokaže zavezniška moč. Obžaloval pa je izgubo človeških življenj in je sedaj izdal nalog, da se v nobenem primeru ne strelja proti kateremu koli tujemu letalu. Incidenti se ne bodo ponovili, je izjavil maršal Tito, in Jugoslavija bo vedno sprejela nepreveliko število letal, ki bi bila prisiljena spremeniti smer zaradi neugodnih vremenskih razmer ali zaradi tega, ker bi zgrešilo smer, ali pa utrpela kako poškodbo. Predlagal je v teh primerih primerno signalizacijo.

V odgovor na našo izjavo, da je letalo v hipu poziva za pristanek bilo nad Celovcem, je maršal Tito dejal, da je tisoč oseb prispevalo incidentu na popolnoma jugoslovanskem ozemlju. Prvo letalo ni bilo samo nekaj km na jugoslovanskem ozemlju, pač pa 50 km v notranjosti.

Tito je poudaril, da mu je žal, kar se je zgodilo. Obljubil je, da bo to potrdil pismeno in da bo odgovoril na druge točke našega protesta. Izjavil se je sporazumnega, da pristane na zahteve v naši noti.

Z dvema jugoslovanskima častnikoma, ki sta imela nalogo, da nam pomagata, smo ves dan iskali ostanke letala, ki se je razbilo 19. avgusta, in mrliče v gorovju, severovzhodno od Bleda. Ostanke smo dobili na nekem gozdnatem griču. Kmetje so nas spremili v vas Koprivnik, kjer so bili pred cerkvijo pokopani ostanki mrličev. Ostanke je 20. 8. našla in pokopala neka jugoslovanska vojaška patrulja. Našli smo vodjo patrulje ki nam je izjavil, da sta bila dva mrliča ožgana in imela padala v notranjosti letala. Po ostankih drugih mrličev se da sklepati, da je pet ali šest mrtvih. Ta neskladnost v izjavah, ki jo je sinoči podal Tito, po kateri potnikov še niso našli, se ima morda pripisati pomanjkljivemu delu osebja.

Informirali bomo Tita o naših odkritjih in prosili bomo za častno stražo jugoslovanskega letalstva. Če bo ameriško zunanje ministrstvo na to pristalo, bomo ostanke pokopali na ameriškem pokopališču v Beogradu z vsemi vojaškimi častmi s strani Jugoslavije. Zaključujemo da ni preživelih. Letalo je zgubljeno. Jutri bomo obiskali turškega potnika, ki je v bolnišnici.

Fraleight in Stratton se bosta vrnila na Bled, da izpopolnita preiskavo in v ponedeljk se bom vrnil v Beograd z letalom poslanstva, da prenesem trupla.

Tito je poslal Pattersonu sledeče pismo, ki je bilo nocoj ob 20. uri izročeno kot odgovor na noto ameriškega zunanjega ministrstva. Pismo potrjuje izjave, ki jih je ustno podal v našem včerajšnjem razgovoru: Ekscelenca, glede na naš včerajšnji razgovor mi je čast sporočiti Vam sledeče:

Glede dejanskega stanja nimam ničesar dodati k noti št. 9860 jugoslovanskega zunanjega ministrstva od 20.8., pač pa samo to, da nadaljnje informacije ne potrjujejo prvih, po katerih naj bi se dva člana posadke spustila s padalom. Zdi se, da so priče zamenjale dve posodi za bencin, zaviti v rjuho, s potniki letala. Preiskava se nadaljuje.

Ni mogoče za sedaj podati dokončnega in podrobnega poročila o dogodku. Razen tega lahko ponovno poudarim izjavo v noti ministrstva, ki podrobno opisuje okoliščine, ki so dovedle do tega dogodka. V zvezi z izjavami, ki sem jih podal ob priliki našega včerajšnjega razgovora moram predvsem poudariti, da ni točno, da je bilo letalo samo eno ali dve milji na jugoslovanskem ozemlju v hipu, ko je bilo prisiljeno pristati. Letalo je bilo 50 km oddaljeno od najbližjega obmejnega kraja.

Moram tudi ponovno poudariti, da so jugoslovanski lovci najmanj en četrt ure pozivali letalo na pristanek. Skušali so tudi pokazati smer, ki vodi na letališče, oddaljeno samo tri milje. Letalo pa je odločno odklonilo, da bi se odzvalo nalogu za pristanek. Tudi ne odgovarja resnici, da jugoslovanski lovci niso opozorili letala, kakor tudi ni točno, da je bilo letalo prisiljeno spremeniti smer zaradi vremenskih neprilik. Znano je, da je bilo v kraju, kjer je prišlo do incidenta, popolnoma vedro in da je bila vidljivost popolna.

Kar se tiče potnikov letala, ki je bilo prisiljeno pristati 9. avgusta, je jugoslovanska vlada, potem ko so bile poizvedbe končane, ukinila 21. avgusta sleherno omejitev kretanja omenjenih oseb. V interesu same preiskave je bil ameriški konzul Rosenthal za časa preiskave redno obveščen in ob 7.10 dne 22. avgusta se je zanimal za dogodek. Jasno je, da lahko zapustijo Jugoslavijo, kadar želijo. Vaša vlada seveda lahko razpolaga vsak čas s tem letalom.

Kar se tiče potnikov letala, ki je strmoglavilo 19. avgusta, niso doslej našli nikogar, kakor je bilo že omenjeno. Jugoslovanska vlada bo z veseljem dovolila predstavnikom vaše vlade stopiti v stik z vsemi onimi, ki so nemara živi. S spoštovanjem Vaš J. B. Tito, 23. avgusta.»

Brzojavke, ki jih je sprejel poslanik Patterson, kažejo, da so bile zahteve, stavljene jugoslovanski vladi po ameriški vladi, izpolnjene.

Kot je pojasnjeno v noti dne 21. avgusta, bo sedaj vlada Združenih držav odločila o svojem dalnjem ravnanju, upoštevajoč dobljena dokazila in napore, ki jih je pokazala jugoslovanska vlada, da popravi, kar je bilo napak. Popolna poročila, vštevši ona od oseb, ki so preživele napad dne 9 avgusta, ki bo do poslana neposredno ministrstvu zunanjih poslov in senatorju Connally v Pariz, Washington doslej še ni prejel.

Ne bo izdan noben drugi komunike o stališču Združenih držav, dokler teh poročil ne bodo prejele in preučile.

Amerikanski minister za zunanje zadeve je z objavo zgoraj omenjenih dokumentov obenem pojasnil, da je bila naša nota, ki je vsebovala ultimatum, vročena jugoslovanskemu ministru zunanjih poslov ob 9.15 pretekli četrtek.

Na ta način je rok od 48 ur potekel davi ob 9.15. Minister je tudi obvestil, da ne bo do prihodnjega ponedeljka podvzel nobenega drugega koraka.

London, 24. — Voditelj Vafdistične stranke je izjavil, da vafdisti vztrajajo na zedinjenju Egipta in Sudana pod enim kraljem. Vafdistična stranka tudi zahteva takojšen in popoln umik britanskih čet.

S pridrževanjem rečnih ladij so Jugoslaviji povzročili ogromno škodo

New York, 24. — Glavni tajnik Združenih narodov Trygve Lie je včeraj sporočil, da je 13. avgusta prejel pismo jugoslovanske vlade, s katerim zahteva, da postavijo na dnevni red gospodarskega in socialnega sveta vprašanje jugoslovanskih rečnih ladij, ki so jih na odseku Donave pridržali Američani.

Beograjska «Borba» piše o tej zahtevi in o vseh jugoslovanskih notah in memorandumih, ki so doslej ostali brezuspešni. Jugoslavija je zaradi pridržanja teh ladij utrpela veliko škodo. Stroški za plače moštva znašajo 339 milijonov dinarjev. To pa je samo majhen del gospodarske škode, ker niso mogli teh ladij uporabljati pri obnovi države.

«Borba» poudarja, da je namen ameriške vlade izrabiti te ladje za izvajanje političnega pritiska proti Jugoslaviji in zaključuje: jugoslovanski narodi, ki so prelili toliko krvi za svojo neodvisnost, znajo to odvisnost dobro ceniti in ne dovoljujejo barantanja v tem smislu. Tako ravnanje z zavezniško državo, ki je toliko žrtvovala v skupni borbi proti fašizmu, ni v skladu z mednarodnimi zakoni in tudi ne z zavezniškimi obvezami do Jugoslavije.

Manifestacija za Jugoslavijo v Londonu

London 24. — Londonski komunisti so včeraj manifestirali pred ameriškim poslaništvom v Londonu v znak protesta proti ultimativni noti Jugoslaviji.

Nato se je tajniku poslaništva javila delegacija, in izročila protestno spomenico, ki pravi med drugim: «Hoteli bi dati razumeti poslaniku, da sta sedaj v državi dva glasova, glas Bevina in glas ljudstva». Spomenica govori tudi o imperializmu in poizkusu zagospodovati svetu s pomočjo atomske bombe. Zadržanje proti Jugoslaviji je samo pretveza da se prikrijejo napadalni nameni proti Balkanu.

Podla gonja proti Jugoslaviji

„BORBA": Incidenti so bili namenoma izzvani, da bi podnetili protijugoslovansko gonjo, ki je bila že prej pripravljena

Beograd, 24. [illegible] — Danes [illegible] borba govori o kampanji proti Jugoslaviji, ki jo je sprožil del ameriškega, britanskega in francoskega tiska. Kot izgovor za to gonjo so vzeli britansko in ameriško noto, ki sta bili izročeni v odgovor na jugoslovansko noto v zvezi ogrožanja varnosti lastnine jugoslovanskih državljanov v coni A Julijske krajine.

Kakor zatrjujeta ti noti, naj bi bila Jugoslavija odgovorna za ves ta teror, ki naj bi ga organizirali v coni B, čeprav so umor dveh jugoslovanskih funkcionarjev zakrivili ameriški vojaki, ki so prišli v to cono, da ne omenjamo podlega napada na naše oficirje, ki ga je izvedla fašistična drhal ob podpori anglo-ameriške vojaške policije.

Angleška in ameriška nota sta sebrabili protijugoslovansko gonjo in omenjene napade so izvedli samo, da bi še bolj elektrizirali ozračje in ustvarili materialne možnosti za vstrupljanje odnošajev in okrivljanje to Jugoslavijo.

Angleška in ameriška nota kakor tudi znani incidenti niso bili dovolj prepričevalni in je bilo potrebno najditi močnejši material. Ni bilo treba dolgo, ko so ga tudi našli. Poleti anglo-ameriških letal, ki so v skupinah preletavala jugoslovansko ozemlje, so kljub številnim protestom beograjske vlade in opominom jugoslovanskih vojaških oblasti postali še bolj pogosti, kakor da bi bila Jugoslavija Honduras ali Transjordanija, čeprav Jugoslavija ni v tem žalostnem položaju. Jugoslovanski narodi so že zdavnaj prekinili vsako zvezo s preteklostjo in živijo v polni svobodi in neodvisnosti.

«Borba» opisuje nato incidenta, ki sta se primerila 9. in 19. avgusta. Ameriško letalo, ki je prišlo nad jugoslovansko ozemlje, se ni oziralo na znake jugoslovanskih lovcev za pristanek in je bilo prisiljeno nato pristati, drugo letalo pa je bilo v podobnih okoliščinah sestreljeno. Po tem dogodku je ameriška vlada poslala dve noti, od katerih je bila drugi noti dana malo primerna definicija ultimatum, da bi tako še bolj razburili inozemsko javno mnenje. Takoj nato, kakor da bi bil izdan kak nalog, je reakcionarni tisk začel gonjo proti Jugoslaviji, ki so jo tako podpihovali, da je odstranila pozornost z mirovne konference v Parizu.

«Daily News» zahteva celo, naj bi odvrgli na Jugoslavijo atomsko bombo, mectem ko je republikanski senator Bridges izjavil, da se naj Združene države smele izogibati uporabi oborožene sile proti Titovi Jugoslaviji. List «Associated Press» piše, da so Združene države pripravljene pomeriti svojo silo, ki bi lahko zamajala vso strukturo svetovnega miru. «News Chronicle» pa piše, da bi ameriški ultimatum lahko torpediral mirovno konferenco v Parizu.

Z vso to gonjo se skuša prikazati kot odgovorno Jugoslavijo, ki jo podpihuje Sovjetska zveza. Tako je ves tisk poln teh potvorjenih poročil. Tako je na primer «United Press» razširila iz Prage vesti o nekem razglasu splošne mobilizacije, nalepljenem po beograjskih ulicah. Fabricirali so nato tudi drugo vest, po kateri naj bi jugoslovanski vojaki na prvo letalo, ko je bilo že na tleh, streljali. Največje žalitve se izrekajo proti jugoslovanskim vladnim osebnostim in državo prikazujejo kot napadalko in povzročiteljico nemirov.

Dejstvo, da so bili letalci in potniki izpuščeni še pred tako imenovanim ultimatumom, izkoriščajo z izmišljotino, da je to izpustitev pripisati pritisku ameriške note.

«Borba» poudarja, da ta gonja ni naperjena samo proti Jugoslaviji, temveč da predstavlja obenem splošni poizkus, da bi položaj še bolj poostrili.

Iz vsega tega se da jasno sklepati, da so bili ti incidenti namenoma izzvani, da bi podnetili protijugoslovansko gonjo, ki je bila že prej pripravljena, in sicer v tistem hipu, ko je prestiž Jugoslavije na mirovni konferenci naraščal in ko so bile razne filofašistične vlade in reakcionarni režimi, kakor na pr. grška vlada in vlada g. De Gasperija, ki uživata široko podporo in za katere predstavlja svobodna in neodvisna demokratična Jugoslavija trn v peti, razkrinkani pred mednarodnim javnim mnenjem.

Jugoslavija brani na mirovni konferenci in v mednarodnih odnošajih bolj dosledno kot vsaka druga osvobojena država pravo demokracijo in demokratični mir. Ona predstavlja središčе demokratičnega gibanja na Balkanu in v srednji Evropi. Zato jo izzivalci nemirov med narodi gledajo krivo. In to je vzrok, da se je ravno v hipu, ko se v Parizu zavzemajo za pravičen mir, ki ga Jugoslavija zahteva, sprožila sedanja gonja proti njej, da bi se tako zmanjšal njen ugled in oslabila odločnost njenih zahtev.

Ker pa Jugoslavija predstavlja na mirovni konferenci vest svobodnih narodov, ki so se vojne udeležili junaško in slavno, stoji danes pred vsem človeštvom z jasno zavestjo, mirna in prepričana o svoji pravični stvari.

Jugoslavija ne ogroža nikogar in nima niti takega namena ker ni to v skladu z njenimi interesi in z njenimi ideali, na katere se naslanja. Želi biti samo taka, za kakršno se je borila, to je suverena, neodvisna država z vsemi pravicami, ki jih uživa taka država. Do sedaj ni Jugoslavija napravila ničesar, kar bi ogrožalo suverene pravice kogar koli in tudi ni dovolila, da bi njene pravice ogražali. Zato ta podla gonja ne bo ustrahovala a niti zmedla jugoslovanskih narodov, ker se zavedajo, da niso napravili prav nič takega, kar bi predstavljalo mednarodno zlorabo.

Byrnesov razgovor s pilotoma ameriškega letala

London, 24. VZN. — Kot sporoča «BBC», je imel ameriški zunanji minister Byrnes, ki je zdaj v Parizu na mirovni konferenci, sestanek s pilotoma ameriškega letala, katerega so Jugoslovani 9. avgusta prisilili, da je pristalo. Pilota sta danes dopoldne z letalom prispela v Pariz in so ju takoj sprejeli na ameriško veleposlaništvo.

RAZPRAVA PROTI RUPNIKU

Izdajalec Rožman je popolnoma odobraval nemško politiko

Ljubljana, 24. — Včeraj se je nadaljevala razprava proti Rupniku in drugim obtožencem. Obtoženec Rupnik je priznal, da se je bela garda borila proti svojemu lastnemu ljudstvu in proti osvobodilnemu gibanju pod geslom: «borba proti komunizmu in za vero». Priznal je, da je to geslo izviralo iz teženj reakcionarnih klik, ki so botele z njo razbiti enotnost zavezniškega bloka.

Sledilo je zaslišavanje obtoženca Rösenerja, ki je izjavil, da se ne čuti krivega in da je morda deloma le nezavestno kriv. Vse njegovo zaslišavanje je bilo samo neprestano ponavljanje, da se ne čuti krivega za streljanje talcev in rušenje vasi, češ da zato ni dajal nobenih povelj. Priznal pa je, da so podpisi na lepakih, ki govorijo o tem, njegovi, enako tudi podpisi na dokumentih, ki mu jih je predsednik pokazal, in ki govorijo o streljanju talcev, o najstrožjem postopanju proti partizanom itd.

O domobranstvu je dejal, da je temeljna zamisel za njegovo formiranje izhajala od kaplana Križmana. Pa tudi dr. Smajd je v tej zadevi bil pri njem.

Pri prvi zaprisegi domobranstva je bral vojaško mašo škof Rožman. Bil je navzoč tudi Rupnik. Rožman je prišel tudi na parado ob priliki druge zaprisege ter je izjavil, da je prišel zato, da bi ga slovenski narod videl in da bi pokazal, da se strinja z nemško politiko.

Obtoženec Vizjak je govoril o četnikih polkovnika Prezlja na Primorskem, ki so jih Nemci tolerirali. «Zdi se mi,» tako je dejal Vizjak, «da so vsi ti četniki prišli na Primorsko zato, da bi najprej prišli v kontakt z Angloameričani in kot taki prvi vkorakali v Jugoslavijo ter tam prevzeli oblast».

Na tožilčevo vprašanje je Vizjak priznal, da je vedel, da je bil Ilovar, ki je izročal stotine zavednih Slovencev Gestapu, obenem tudi agent «inteligence service».

Glede Rupnikovega odstopa s prezidentskega mesta je Vizjak dejal, da so to sklenili, ker Rupnik ne bi bila primerna oseba, če bi Angleži in Američani zasedli Slovenijo. Razprava je bila nato zaključena in se bo nadaljevala jutri.

VPRAŠANJE DARDANEL

Vprašanje Dardanel je bilo že večkrat predmet posebnih dogovorov med prizadetimi državami in tudi širših mednarodnih pogodb. Že ob koncu 18. stoletja je bila sklenjena pogodba med Rusijo in Turčijo. Tej pogodbi je sledila cela vrsta drugih, med katerimi je najvažnejša montreuška pogodba, sklenjena leta 1936. Ta določa 15 km demilitarizirani pas na obeh obalah ožine in ustanovitev posebne komisije za nadzorstvo nad Dardanelami.

V teku druge svetovne vojne so se pokazale pomanjkljivosti te pogodbe. Turčija je med vojno dopustila nemškim in italijanskim vojnim ladjam prehod v Črno morje in na ta način omogočila podporo od strani nemške in italijanske mornarice vojaškim edinicam osi, ki so vodile napadalno vojno proti Sovjetski zvezi. S tem je Turčija prekršila montreuško pogodbo in pokazala svojo protisovjetsko in pronacifašistično usmerjenost, ne oziraje se na prijateljsko pogodbo s Sovjetsko zvezo in Britanijo. Zato je bila na zahtevo Sovjetske zveze na potsdamski konferenci sklenjena sprememba določb montreuške pogodbe, ker se ne sklada več s sedanjim novim položajem.

Sovjetska zveza gotovo še ni pozabila, da so jo napadle zapadne velesile skozi Dardanele, bodisi v krimski vojni in tudi leta 1918 po končani prvi svetovni vojni z namenom, da bi intervenirale v prid ruskih belogardistov. Tudi tekom prve svetovne vojne se Rusija ni mogla poslužiti Dardanel, kar je imelo dalekosežne posledice.

Ta izkustva so popolnoma upravičeno dovedla Sovjetsko zvezo do tega, da Dardanele ne smejo biti več vrata za napad na črnomorske države in zato zahteva, da imajo vpliv na Dardanele tiste države, ki ležijo ob Črnem morju in za katere so Dardanele edina pot v Črno morje in iz njega. Zato je Sovjetska zveza predlagala Turčiji v posebni noti, da bi morale biti Dardanele stalno odprte za trgovsko brodovje vseh držav in samo za vojne ladje črnomorskih držav. Nasprotno bi pa moral biti prepovedan prehod vojnim ladjam nečrnomorskih držav, razen v posebno predvidenih primerih. Da se zagotovi izvedba teh določil, je potrebna soudeležba Sovjetske zveze pri nadzorstvu in obrambi Dardanel, ker so dosedanje izkušnje pokazale, da Turčija sama tega ni sposobna zagotoviti.

Sovjetska zveza je o tem svojem koraku obvestila Združene države, Veliko Britanijo in Francijo. V posebni noti so Združene države zavzele svoje stališče, kjer odklanjajo skupno nadzorstvo Dardanel s strani Turčije in ZSSR in določevanje reda za Dardanele izključno s strani držav, ki ležijo ob Črnem morju. Nasprotno pa predlagajo, da rešijo vprašanje skladno z načeli Združenih narodov in da so Združene države pripravljene sodelovati na mednarodni konferenci, ki bi obravnavala revizijo montreuške pogodbe. Dobro obveščeni krogi trdijo, da bosta Velika Britanija in Francija zavzeli približno isto stališče, kakor Združene države.

Turčija, ki je prevzela vlogo predstraže anglo-ameriških interesov na Bližnjem vzhodu, je izročila Sovjetski zvezi odgovor, v katerem oklanja sporazum z državami, ki ležijo ob Črnem morju in skupno obrambo Dardanel s Sovjetsko zvezo.

Razumljivo je, da nadzorstvo in pravice nad Dardanelami pripadajo državam ob Črnem morju, ker je to izključno defenzivnega značaja, medtem ko bi bila udeležba nečrnomorskih držav pri nadzorstvu Dardanel ofenzivnega značaja.

Črno morje je dejansko zaprto jezero za vse države ob Črnem morju, ako ne obvladajo Dardanel. Iz Črnega morja ima ZSSR najbolj prometne zveze po plovnih rekah in železnicah z osrčjem države. Zelo važna plovna reka, ki se izliva v Črno morje, je Donava, ki predstavlja vodno pot v Srednjo Evropo mimo najvažnejših balkanskih držav. Problem plovbe na Donavi je ozko povezan z vprašanjem Dardanel in upravljanjem tržaškega pristanišča. Zato bi moralo pripadati nadzorstvo plovbe na Donavi izključno obrežnim državam in upravljanje tržaške luke izključno državam tržaškega zaledja.

Britanski imperij smatra kot svojo življenjsko važno morsko pot tisto, ki pelje mimo Gibraltarja in Sueza v Indijo in Avstralijo. Zato si Velika Britanija pri pogajanjih z Egiptom skuša krčevito zajamčiti nekatere pravice, ki bi ji zavarovale nemoten prehod skozi Sueški prekop. Pri tem ne smemo pozabiti, da ima Velika Britanija odprto pot do svojih prekomorskih dominionov in kolonij tudi mimo «Rta dobre nade», čeravno je ta pot mnogo daljša. V primeru pogajanj med Egiptom in Veliko Britanijo se ne govori o tem, da bi se to vprašanje obravnavalo na kaki mednarodni konferenci, kakor nameravajo to storiti v primeru Dardanel.

Mislimo, da Združene države ne bi hotele deliti nadzorstva nad Panamskim prekopom s Sovjetsko zvezo ali Veliko Britanijo. Dejansko pa imajo Združene države iste pravice pri nadzorstvu Dardanel, kakor ZSSR pri nadzorstvu Panamskega prekopa. Tako stremljenje po vmešavanju v vse zadeve s strani nekaterih velesil, povezano z istočasnim stremljenjem po izključitvi drugih velesil od soudeležbe pri odločanju važnih vprašanj, kaže namen po nadvladi.

Razširiti stališče Monroeve doktrine — ki v svojem bistvu pomeni Ameriko amerikanskim narodom — na poljubno druga področja izven Amerike, kjer mislijo, da imajo določene interese in ne priznajo drugim iste pravice, je čisti imperializem.

Ureditev vprašanja Dardanel v smislu predloga Sovjetske zveze bi moralo zadovoljiti vsako resnično miroljubno državo. Z odgovorom Turčije se ZSSR ne bo mogla zadovoljiti, ker Turčija odklanja skupno nadzorstvo, ki je edino jamstvo za izvedbo katerih koli drugih obvez. Končna rešitev bo pa odvisna od tega, ali imajo ostale velesile res interes na ustvarjanju trajnega miru na tem področju, ali pa druge interese, katere mislijo izpeljati s tem, da posegajo v območja, kjer niso neposredno prizadete. Soudeležba Sovjetske zveze pri obrambi Dardanel ni nikaka prekršitev suverenih pravic Turčije nad njenim ozemljem, temveč samo nujno [illegible] življenjskih interesov ZSSR.

Dr. K. C.

Prebivalstvo Julijske krajine

Za trajen mir

Prebivalstvo Julijske krajine in Trsta neprestano roti zaveznike, naj vendar že upoštevajo žrtve, ki jih je to prebivalstvo dalo v narodno osvobodilni vojni zato, da ga vključijo v Titovo Jugoslavijo.

Tako je to prebivalstvo samo v poslednjih osmih dneh odposlalo tajništvu mirovne konference v Parizu, svetu zunanjih ministrov štirih velesil, Odboru za človečanske pravice pri ZN v New Yorku, Mednarodni sindikalni zvezi, nadalje delegacijam Belgije, Indije, Sovjetske zveze, Ukrajine, Nove Zelandije, Norveške ter zunanjima ministroma Molotovu in Kardelju na stotine brzojavk z več tisoči podpisi iz vseh krajev Julijske krajine.

Tako so n. pr. poslali brzojavke v goriškem okraju kraji: Gorica, Ločnik, Sv. Lovrenc, Grgar, Kojsko, Sv. Martin, Kozana, Medana, Vipolže, Trebče, Oslavija, Peteno, Moša, Krmin, Kopriva, Marijan, Fara, Gradiška in še cela vrsta drugih.

Iz tržiškega okraja: Premencan, Beljan, Škocijan, Kaseljan, Romjan, Doberdob, Vilaraspa, Foljana, Ronke, Pancan, Dareč, Bistrinja, Polače, Štarancan, Dobija, Pieris, Soleškjan, Turjak, Selce, kvart Solvay, Tržič itd.

Iz nabrežinskega okraja kraji: Nabrežina, Saležd, Medjavas, Brišči, Sv. Ivan, Praprot, Mavhinje, Sesljan, Devin, Koludrovica-Zgonik, Jamlje, Križovlje, Cerovlje, Sempolaj, Gabrovec, Samatorca, Slivno, Cerovlje in drugi.

Med kraji iz sežanskega okraja so med drugimi poslali brzojavke tudi le-ti: Lokev pri Trstu, Orlek, Godnje, Col, Vrhovlje, Smarje.

Med brzojavkami iz milijskega okraja so podpisani kraji: Martinuci, Hrvatini, Grisa, delavci iz ladjedelnic San Rocco in Felzeghi, Mačkovlje, Boljunec, Boršt, Dolina, Cereji, Farneji, Kolombini, Norbedi, Buzanji, Božiči, Fajti, Soniči, Čampore, Barizoni, Kavarjola, Vijar, Brageti, Neveji, Debeli rt, Rončan, Kolomban, Sv. Brigita, Dvonjo, Stare Milje, Sv. Sebastjan, Riostorto, Pisolon, Darsela, Fontanela, Elerji Lazaret, Štramar-Nogera.

Še nepregledna je vrsta krajev, ki so poslali resolucije, v katerih odklanjajo vsako drugačno rešitev kakor je ona, ki je izraz njihove odločne volje, t. j. priključitev k Jugoslaviji. Žal nam pa prostor ne dopušča, da bi navedli vse.

Kaj se dogaja na meji?

Iz Benečije pišejo:

Dan za dnem prihajajo vesti, da italijanski imperialisti oborožujejo svoje imperialistične somišljenike in ozopovske teroriste v Slovenski Benečiji. Dne 20. avgusta je Faletič Giovanni iz Sovodenj, ki je znan kot star fašist in sovražnik beneških Slovencev, pripeljal s svojim lastnim kamionom v Sovodnje orožje. Kamion je bil poln. Večinoma je šlo za strojnice, brzostrelke in razstrelivo. Dne 21. zvečer je isti Faletič pripeljano orožje razposlal v vas Kosco. Prevzel ga je Černoi Guido. V Sovodnjah ga je prevzel Crapez Aldo, v vasi Podbrunas pa Giovanni Kogabasijev. Tudi vasi Strmica in Mašera sta od navedene pošiljke dobili določeno kolčino avtomatskega orožja in streliva. Beneško ljudstvo to početje ogorčeno obsoja in se kar javno v gostilnah pritožuje, kdaj bo temu konec.

Že delj časa se znani teroristi v Slov. Benečiji bahajo, da imajo oni vso pravico in zato nas še tembolj zaprepašča, da zavezniške vojaške oblasti ne napravijo konca takim razmeram, saj so neštetokrat isti elementi vdrli oboroženi v cono A in povzročili na meji tak položaj, ki je bil podoben pravemu vojnemu stanju.

Velika zborovanja na Primorskem

Tržič potrjuje svojo samoodločbo

3.000 delavcev je zborovalo v ladjedelnicah

Po vsej coni A se v teh dneh vrše množična zborovanja, stotine zborovanj, kjer so desetine tisočev podpisali na sto in sto resolucij za delegate mirovne konference in druge mednarodne ustanove, da bi zalčile svoj vpliv za pravično rešitev tržaškega vprašanja.

Slovenske vasi na Krasu in na Goriškem, v Istri, na Kobariškem, Bovškem, v Bačih in Beneški, kakor italijanski in slovenski delavci Trsta, Tržiča in Milj so na takih množičnih sestankih z največjim zanimanjem razpravljali o bodočnosti svojih domačih krajev, o usodi Trsta, ki je zanje življenjske važnosti.

V tržiških ladjedelnicah so predvčerajšnjem čez poldne zborovali delavci in razpravljali o novem jugoslovanskem predlogu, ki bi jih obvaroval pred novim suženjstvom, predvsem pa so poudarili svojo čvrsto odločnost, da se do zadnjega borijo za združitev z Jugoslavijo in pod nobenim pogojem ne dopustijo, da bi znova padli pod italijanski jarem veleposestniškega in finančnega izkoriščevanja. 3.000 delavcev je s silno pazljivostjo in živahnim odobravanjem poslušalo besede tov. Zanolle in nato poslalo proteste na ZVU in mirovno konferenco.

Podobna zborovanja kot v vseh slovenskih predelih in v industrijskih središčih so se vršila tudi v obmejnih furlanskih krajih kot so Krmin Moša, Kopriva in drugi. Nemogoče je, da bi mogli predstavniki Združenih narodov iz kakršnih koli sebičnih, finančnih «višjih» interesov vreči to zavedno ljudstvo v novo suženjstvo. Pregrozne bi bile posledice takšne odločitve.

Priljubljenost CLN-a v Tržiču

Predvčerajšnjem opoldne je bil v ladjedelnici pretepen predsednik tržiškega CLN Umberto Zuccolin.

Radi bi se jih iznebili

Vratarica poslopja št. 28 ul. XXX Ottobre je javila policiji, da je na stopnicah našla 5 zavitčov nabojev vsega skupaj 90.

Civilizirani in kulturni...

NAPAD V GORICI NA VRAČAJOČO SE DECO IZ POČITNIŠKE KOLONIJE

Znano je, da je mnogo otrok iz cone A našlo gostoljubnost v Sloveniji v počitniških kolonijah. Tako se je dne 23. avgusta vrnilo iz Kamnika, na Gorejnskem, nad 250 otrok iz goriškega okrožja. Med njimi je bilo nad 70 furlanskih in italijanskih bratov. Deca je ob prihodu v Gorico bila veselo razpoložena ter prepevala in ko se je približala kavarni Garibaldi na korzu Roosevelt, je šovinistična svojat pričela žvižgati, nato pa lučati kamenje. Ob tej priliki sta bili do krvi ranjeni dve deklici iz mirnskega okraja. Drhal ni samo metala kamenje, marveč tudi vzklikala razne nesramnosti napram nedorasli deci. Vendar pa to razpoloženja otrok ni kvarilo, dečki so ponosno nadaljevali s prepevanjem pesmi do dijaškega doma.

Tržaški novinarji v počitniških kolonijah

Predvčerajšnjem je večja skupina tržaških novinarjev (profašističnih novinarjev seveda ni bilo zraven) obiskala počitniške kolonije v Portorožu, Herpeljah in Kojskem, ki jih je organiziralo socialno skrbstvo pri MOS-u za Trst. Včeraj so «Giornale Alleato», «Corriere di Trieste» in «Trieste Sera» priobčili o tem obisku daljše članke in se o kolonijah pohvalno izrazili. O kolonijah smo že večkrat pisali in se bomo k stvari še povrnili.

Za velikimi vzgledi s še večjimi koraki

V duhu miroljubnosti in teženj po sporazumu med Slovani in Italijani, po čemer že drugo leto slovi «Voce libera», je zapisal ta list spričo seljenja uradov PNOO-ja iz poslopja v via Carducci 6: «... Hoteli bi, da plapolajo v torek iz vseh oken poslopja ulice Carducci 6 italijanske trobojnice, da bi ves Trst vedel z gotovostjo, da so bile kače končno vržene iz gnezda.»

Za velikimi vzgledi d'Annunzijem, Mussolinijem, s še večjimi koraki — kaj ne gospoda pri «Voce»... žal — za vas namreč — kot veliki vzgledi v sigurno propast.

80.000 članov Enotnih sindikatov

Julijski sindikati gredo po gobe

Julijski sindikati so v razkroju. Vse zavijanje, vse laži in spletke jim nič ne pomagajo. Delavstvo je sprevidelo, da so to rumeni, krumirski, razkolniški in protiljudski sindikati v službi delodajalcev.

Tukajšnji profašistični list se lahko dere, kakor hoče, Julijskim sindikatom je odklenkalo, gre le za čas. Le neposredno zainteresirani elementi vztrajajo na svojih položajih in žalostno ugotavljajo, kako miši zapuščajo ladjo.

Meseca maja so imeli Enotni sindikati 72.000 članov. To število je stalno naraščalo pred in po dvanajstdnevni stavki in je sedaj doseglo 80.000 članov. V štirih mesecih se je torej število delavcev, včlanjenih v ES, pomnožilo za 8.000. Hkrati pa je na stotine delavcev zapustilo Delavsko zbornico. Te številke zelo jasno govore in kažejo, kam se čedalje bolj usmerja delovno ljudstvo.

«Človekoljubnost» ustanove «Postbellica»

Kako deluje «Postbellica» (ustanova za povojno pomoč) in kako visoki ideali človečnosti jo navdihujejo pri njeni človekoljubni skrbi za vojne žrtve, nam priča izjava, ki jo je poslala Rebula Francka iz Sv. Ane pri Trstu:

Šla sem na «Postbellico», da bi mi dali malo podpore, to je eno obleko, ker sem zelo uboga. Dva sinova sta se vrnila iz Nemčije, eden pa je tamkaj umrl. Na «Postbellici» so zahtevali živilske nakaznice. Ko so na njih opazili žig, ki je pričal, da sem dobila živila za stavkujoče, so vzkliknili: «Nič vam ne damo, ker ste na nasprotni strani!»

Pojasnila sem jim, da bi umrla za lakoto, če ne bi mi bili dali teh živil, kljub temu pa mi niso na «Postbellici» hoteli dati ničesar. Tako torej deluje socialno skrbstvo pri ustanovi «Postbellica»: ubogi materi pokaže vrata.

Počaščena kolaboracija

Kot smo že poročali, je kontreadmiral E. W. Stone sprejel na razgovor predsednika in podpredsednika cone, predsednika tržaške občine in prime predstavnike italijanskega iredentizma, kateri sodelujejo z oblastjo ZVU. Izrazil jim je svojo hvaležnost za sodelovanje.

Tukajšnji neofašistični list piše o sprejetih gospodih kot o «tržaških oblasteh». Vemo sicer vsi, da je ta njihova «oblast» posvetovalnega značaja. Toda drage volje jim priznamo: oblast je oblast. In oni so oblast — toda vsiljena!

Poročilo zdravstvene službe v Gorici

Zdravstvena služba v Gorici sporoča: Na tiskovni konferenci majorja Longa 30. julija so namignili na priložbe glede peke kruha, ki je baje premalo pečen in preveč vlažen. Zdravstveni čuvaji za prehrano so kot navadno vzeli številne vzorce kruha v raznih pekarnah. Pri analizi na kemično-mikrografskem oddelku pokrajinskega laboratorija niso ugotovili nobene hibe na vzorcih. Vendar bočo zdaj pa zdaj nadzorstveni pregled ponovili.

Množe se eksplozije

Včeraj ob 3.30 uri se je izvršil v Trstu nov bombni atentat v ulici Cerreto 1 (Barkovlje), kjer je močna eksplozija napravila na vili Antona Giarrizzo škodo za 150.000 lir.

Žalostna sled bombnega napada

Predvčerajšnjem je skupina delavcev, ki je zaposlena med Kanalom in Ročinjem, našla v bližini železniškega mostu pri Ajbi človeški ud, ki je bil ovit v sukno in skoro popolnoma razpadel molt iz zemlje. Zdi se, da gre za žrtev bombnega napada januarja 1945 leta na železniški most.

Umrl je

Mali Lepore Rodolfo Ivan star 13 mesecev, stan. v Viale XX Settembre 68 v Trstu, ki je padel z okna svojega stanovanja v prvem nadstropju, je umrl.

Drobne novice

Gospod Renato Bembo, odgovorni poslovodja družbe «Alabarda Pittori», je prijavil policiji, da so preteklo noč neznani tatovi vlomili v prostore podjetja, razbili blagajno in odnesli 68.000 lir denarja, ček nas 100.000 lir, izdan od gradbenega podjetja Comelli, naslovljen na poslovodjo in plačljiv pri tržaški podružnici «Credito Italiano», potrdilo o vlogi 100.000 lir pri tržaški posojilnici in pisalni stroj znamke «Sim».

Z doma v ul. Lorenzetti 2 je 17. t. m. pobegnil 19 letni Benito Era. Od tedaj ni o njem nobenih vesti. Mladenič je srednje visok, čokat, kostanjevih kodravih las in rjavih oči. Nosil je sive, kariraste hlače, belo majo in črne čevlje.

V Beljanu so nedavno našli moško kolo. Kasneje so dognali, da je last Jožefa Fresca, iz ul. Rapicio 8 v Trstu, ki so mu ga ukradli neznani tatovi 14. t. m. v ul. Milano.

Predvčerajšnem popoldne so zaradi pijanosti v ul. Mazzini prijeli 31 letno Marijo Zabai iz ul. Scalinata 24, ki je bila zaradi tega že večkrat v zaporu.

Kako torej:

Ali bomo zopet slišali, da ne kradejo?

Iz vagonov, natovorjenih z Unrrinim blagom in namenjenih na Češkoslovaško in v Avstrijo, je bilo na tržaški postaji «Campo Marzio» ukradeno naslednje blago: voz št. 187208, manjka 5 zabojev slanine; voz št. 15052, manjkata 2 zaboja konzerviranega mesa; voz št. 25000, manjkata 2 zaboja slanine, voz št. 79063, manjka 28 zabojev sladkorčkov, 4 zaboji popolnoma prazni; voz št. 140060, manjka 32 zabojev masti; voz št. 22123, manjka 1 zaboj konzerviranega konjskega mesa, 1 zaboj načet; voz št. 123145, manjka 1 zaboj živil; vaz št. 155316, manjka 1 zaboj konzerviranega konjskega mesa, 1 zaboj načet. — 13. t. m. so opoldne videli na glavni postaji dva civilista, ki sta se vzpela na neki voz in odnesla skozi okence 1 zaboj (100 kg) slanine. 14. t. m. so ob 7.15 videli dva železničarja, kako sta odnesla 2 zaboja konzerviranega mesa. Telefonirali so policiji, toda ta ni znala prijeti tatov. Zlikovci so se oddaljili v smeri, kjer je že več mesecev kakih 10 voz, v katerih živijo družine železničarjev, ki so se izselile z Reke in ki jih železniško ravnateljstvo noče poslati v njihove rodne kraje. — Iz voza št. 203681, namenjenega v Arnoldstein, so v prosti luki pri Sv. Andreju ukradli 3 zaboje 81 kg konzerviranega mesa. Na glavni postaji pa so iz istega voza v noči od 14. na 15. avgust odnesli nadaljnje 4 zaboje konzerviranega mesa, trije zaboji pa so bili popolnoma prazni. — Iz voza št. 223519 so ukradli 18. 8. 30 vreč sladkorja (1350 kg). Naslednjega dne je policija zaplenila 13 izmed teh vreč, ko jih je skušal neki kamion odpeljati s postaje. Ob tej priliki so aretirali železniškega težaka Ivana Autunnalija iz ul. Soncini 125. 18 avgusta so na glavni postaji opazili, da manjka iz voza št. 133083 17 zavitkov živil. Nadalje je bilo 10 zabojev in škatel praznih. Načet je bil tudi 1 omot tkanin, ki je tehtal 13 kg namesto 85. Lopovi so še enkrat oplenili ta voz in ugotovljeno je bilo, da manjka 5 velikih škatel (150 kg) čokolade, da je 1 načeta in 1 omot tkanin načet.

Tržaško ljudstvo je spričo teh sistematičnih tatvin zelo ogorčeno in pošilja ZVU številne proteste, naj vendar kaj ukrene, da se ta sramotna kraja preneha.

Ni znano, kaj misli ukreniti ZVU. Ali bo podvzela kakšne mere, ali pa bomo zopet slišali, da ne kradejo.

Tatvina živil v Trstu

Predsinočnjem so tatovi obiskali vinotoč Battiste Marije v ul. Vittorino da Feltre v Trstu. Odnesli so 4 kg sira, 4 kg salame, 2 kg slanine, pol kg želodca, 7 steklenic vermuta, 1 steklenico maršale in drugo v vrednosti 50.000 lir.

V bolnico zaradi pretepa

Predvčerajšnjem so nudili v bolnici v Trstu prvo pomoč inženirju Renču Milenku iz Splita zaradi ran po telesu. Rane mu je prizadejala tašča Capurso Franca.

Odg. urednik DUŠAN HRESČAK

† Včeraj ob 14.15 uri je umrla v 83 letu starosti po kratki bolezni, previdena s sv. zakramenti, najina plemenita mama

Ana vd. Gašperšič roj. Kocjan

Pogreb drage mame bo jutri 26. t. m. ob 9.30 iz hiše žalosti, via S. Cilino 52, na pokopališče k Sv. Anj.

Trst, Sv. Ivan, 25. 8. 1946.

ŽALUJOČI OTROCI

Poizvedbe

Kdor izmed biv. borcev na ruski fronti ve kaj o DOLGANU STEFANU, roj. 1911, zadnji naslov 453 gruppo P. M. 102, se naprosi, da javi na naslov Dolgan Vida, Kosovelova 17, p. Prestranek.

MALI OGLASI

DVOSOBNO STANOVANJE, prazno, ali opremljeno v centru ali neposredni bližini, išče mlad zakonski par. Ponudbe na upravo «Primorskega dnevnika». Pod «Čisto».

PIANINO, skoraj nov, in dva harmonija cenò prodam. Pojasnila: Jovan Kacin, Gorica, via New York 46 (pri pevmskem mostu).

ŽELEZNO TRANSPORTNO BLAGAJNO (praktično) prodam. Cena po dogovoru. Naslov v upravi «Primorskega dnevnika».

PRAZNO SOBO V MESTU IŠČE uradnica s lastnim čistim poštenim vom. Ponudbe pod «Samo pri slovenski družini» na upravo «Primorskega dnevnika».

Dr. GAETA, zobozdravnik

Izdeluje proteze v jeklu, zlatu, kavčuku in plastiki. Največja garancija. Sprejema od 10. do 12. in od 13. do 19. (Govori slovensko)

TRST, via Torre Bianca 43 (vogal via Carducci)

OD TRIGLAVA DO JADRANA

Kromberk

PRILJUBLJENOST NAŠIH LISTOV

V Kromberku se je razširil in je postal poleg «Dnevnika» in «Ljudskega tednika», priljubljen zlasti med gospodinjami «Kmečki glas». Bralci ga priporočajo vsem kmečkim družinam na vasi, ki bodo našle v njem mnogo koristnih nasvetov in vesti.

Sežana

UDARNIŠKA NEDELJA

Minulo nedeljo je sežanska mladina odšla na prostovoljno delo na polje družine, ki nima dovolj delovnih moči. Mladinci in mladinke so v nekaj urah izkopali 6 q krompirja. Med delom so prepevali pesmi. Mladina skrbi za družine, ki so v vojni največ pretrpele in žrtvovale in jim pomaga pri vsakem delu. Z. P.

Izola

ZASEDANJE SKUPŠČINE KOPRSKEGA OKRAJA

Pred kratkim se je v gledališču v Izoli vršilo drugo redno zborovanje okrajne ljudske skupščine koprskega okraja. Po pozdravnih govorih gostov je tajnik tov. Petrič Vladimir poročal o delu. V diskusiji so govorili o zdravstvu, o odpravi kolonata, o šolstvu, o pomoči od toče prizadetim krajem ter drugih važnih problemih. V novi odbor so nato izvolili za predsednika MLO za Izolo tov. Bruna Deste, za tajnika tov. Benčča Franca iz Pomjana in druge zaslužne stare antifašiste. S.

„Primorski dnevnik" bo namesto včeraj izšel na štirih straneh v torek dne 27. avgusta s poročilom in slikami Parade dela v Ajdovščini ter številnimi drugimi zanimivostmi.

Batuje

VELIKA LJUDSKA PRIREDITEV

Pred kratkim so v Batujah na povabilo domačega prosvetnega društva gostovali pevski zbori iz Dornberga, Prvačine, Vrha, Kamnja, Vrtovina, Črnič, Oseka in Sela. Pred prireditvijo je tov. Leban spregovoril o ljubezni primorskega ljudstva do narodne in partizanske pesmi. Nato sta nastopila pevska zbora iz Dornberga in Prvačine prav uspelo vsak s štirimi točkami. Tudi ostali zbori so, kljub temu da so sestavljeni izključno iz mladih pevcev, dosegli lepe uspehe. Domače pevsko društvo je uprizorilo spevoigro «Kovačev študent».

Postojna

ZAKLJUČEK TEČAJA

Dne 20. t. m. se je v Postojni zaključil učiteljski tečaj za učiteljstvo iz cone B. Dasi nekateri predavatelji niso mogli vsled raznih ovir priti v Postojno, kot je bilo določeno, se je snov, ki je bila na sporedu, vseeno obravnala in obdelala in to po zaslugi ter požrtvovalni vztrajnosti okrožnega šol. nadzornika tov. Jerale. V prostih dneh so si učitelji in učiteljice ogledali postojnsko jamo in grad Predjamo. Napravili so tudi kratek izlet na Reko in v Opatijo. 32 tovarišev se je udeležilo udarnega dela v Postojni pri odstranjevanju ruševin. Za slovo so pa priredili v hotelu «Jama» družabni večer. Na sporedu so bila deklamacije in recitacije, improvizirani mešan pevski zbor je zapel več narodnih in partizanskih pesmi. K. L.

Podmelec-Klavže

UDARNIŠKA NEDELJA

Preteklo nedeljo so prostovoljni delavci iz vasi Podmelec obnovili razdrto pot, ki vodi v grapo. Udarniki iz Klavž pa so obnavljali pot, ki pelje iz Klavž na Ilovico. Vsi hočejo čim več doprinesti pri obnovi zlasti pa k zaključku trimesečnega Titovega tekmovanja.

Izpred sodišča

Proces proti mladoletnikom

V nadaljnjem poteku razprave proti mladoletnim je nastopilo več prič, ki so v nekaterih primerih spoznali obtožence, toda ne z gotovostjo. Tudi poedinci se v več primerih ne spominjajo. Glede na mladoletnost obtožencev so bile zaslišane tudi njih matere, katere so dale o svojih sinovih najlepšo sliko in pri tem je teklo tudi mnogo solza.

Javni tožilec Grubiša je nato poudaril nevaren pojav povojnih zločinov, proti katerim je treba ostro nastopiti. Poudaril je krivdo obtožencev za rop in tatvino ter zahteval za Tosolinija, Buttignona, Geronazza in Stragapeda 15, 10, 8 in 1 in pol let zapora.

Branilec je nato podčrtal, da predstavljajo razmere povojne bede olajševalno okolnost in da je zakonik v tem primeru prestrog.

Sodišče je po dvournem posvetu odredilo izpustitev Stragapeda, obsodilo Geronazza na 4 leta zapora, Buttignona na 6 let in Tosolinija na 9 let.

Angleško vozilo ubilo človeka

Na cesti proti Opčinam je zavezniški avtomobil povozil včeraj 32 letnega telefonista Petra Stagni, ga pustil mrtvega na cesti in drvel dalje.

Štiri karamboli z angleškimi kamioni

Od teh je najhujši primer Antona Dušana, 32 letnega šoferja, v katerega je včeraj ob 13.30 uri trčil v ulici Nizza angleški kamion, ko je s svojim avtom prišel do ulice Palestrina. Ostali primeri so lažji.

78 letni Anton Negode bo moral ostati 2 do 3 tedne v bolnici, ker ga je povozilo motorno kolo.

Šoferja Unrre Henrika Guština je blizu Divače z njegovim avtomobilom vred prevrnil angleški kamion, ozdravil pa bo verjetno že čez kakih 12 dni.

Ponesrečil se pri delu in izgubil spomin

56 letnega Zaccona iz Nabrežine je pripeljal v bolnico njegov delovni tovariš iz tvrdke Pavan in Giungi. Nesrečnik je pri delu v pristanišču padel s petega nadstropja Silosa in bo v najboljem primeru ozdravel v 7 tednih. Izgubil je popolnoma spomin in nič ne ve, kaj se je z njim zgodilo.

Izgubljen otrok

Policija v Sv. Križu išče dveletno svetlolaso Bojano, ki jo doma pogrešajo.

FIZKULTURA

Lahkoatletsko evropsko prvenstvo v Oslu

Dne 23. t. m. so v tekmah za lahko atletsko evropsko prvenstvo na stadionu Bislet v Oslu dosegli lepe uspehe britanski in sovjetski atleti. Rezultati so sledeči: finalne tekme na 400 m: 1. Sorensen (Danska) 47"9, 2. Lunis (Francija) 48"3, 3. Pugh (Anglija). Finalne ženske tekme v metu diska: 1. Domdase (SZ) 44.52, 2. Najesink (Holandska) 40.46, 3. Wasseklenczi (Poljska) 39.37. Finalne ženske tekme skoka v daljavo: 1. Kondis (Holandska) 5.67, 2. Seajlis (SZ) 5.65, 3. Vasiljeva (SZ) 5.63, 4. Piccinini (Italija) 5.20. Finalne tekme na 100 m: 1. Arker (Anglija) 10"6, 2. Trandberg (Norveška) 10"7, 3. Monti (Italija) 10"8, 4. Bally (Francija) 10"8. Finalne tekme na 5.000 m: 1. Wooderson (Anglija) 14'8"6, 2. Slykhuis (Holandska), 3. Nyberg (Švedska), 4. Viljo Heino (Finska). Finalne ženske tekme na 80 m z ovirami: 1. Blankers Koen (Holandska) 11"8/10, 2. Gokjeli (SZ) 11"9/10, 3. Sjelokova (SZ) 11"9/10, 4. Iversen (Danska) 12"3/10, 5. Scevgren (Švedska) 12"4/10, 6. Matesova (Češkoslovaška) 12"4/10. Finalne tekme v metu krogle: 1. Husebj (Island) 15.56, 2. Gorjanov (SZ) 15.28, 3. Lehtla (Finska) 15.23, 4. Nilson (Švedska) 15.16, 5. Peterson (Švedska) 14.86, 6. Barlund (Finska) 14.75, 7. Svaeren (Norveška) 14.34, 8. Ulcenes (Norveška) 14.28. Hitrohoja na 50 km: 1. Ljungren (Švedska) 4 ure 30'10", 2. Forbes (B) 4 ure 34'50", 3. Megnin (Anglija), 4. Sponberg (Norveška), 5. Kristenson (Danska). Skok v višino: 1. Bolinder (Švedska) 1.99, 2. Paterson (Anglija) 1.96, 3. Nicklem (Finska) 1.93. V dekatlonu vodi po tekmah na 100 m, v skoku v daljavo, v metu krogle, v skoku v višino in v teku na 400 m sovjetski atlet Kuznetov s 3658 točkami, drugi pa je Norvežan Godfrey s 3528 točkami. Švedski atlet Bolinder je s skokom v višino 1.99 m postal evropski prvak. V hitri hoji na 55 km je bil prvi švedski atlet Ljiuggren s 4 urami 38'20" Upoštevajoč sistem, po katerem dobi 7 točk vsak prvi v klasifikaciji, 6 točk drugi, 5, 4, 3, 2, 1 pa ostali, so rezultati po prvem dnevu tekem sledeči: 1. Finska 33 točk, 2. Švedska 32 točk, 3. SZ 25 točk, 4. Francija 22 točk, 5. Anglija 11 točk, 6. Holandska in Madžarska 7 točk, 8. Danska in Italija 5 točk, 9. Norveška in Poljska 3 točke, 10. Luksenburg 2 točki.

Š A H

Mednarodni šahovski turnir v Grocningenu

V VI. kolu mednarodnega šahovskega turnirja v Groeningenu, ki so ga odigrali 20. t. m., je bila zelo pomembna partija med C. Guimardom (Argentina) in dr. S. Tartakowerjem (Francija), ki jo je označil argentiški igralec že po štirih potezah v času 1 minute. Kasneje je dal Francozu šah ter je v naslednjih 5 potezah dosegel edini rezultat, nato pa ga je Tartakower premagal v 2 potezah.

V VII. kolu srečanja se je partija med A. S. Denkerjem (ZDA) in dr. M. Vidmarjem (Jugoslavija) končala remi po 30 potezah. Sovjetski igralec H. B. Botvinik je dobil partijo proti svojemu sonarodnjaku I. Boleslavskemu v 33 potezah.

Po 8 igrah je sovjetski igralec Botvinik zasedel prvo mesto na mednarodnem šahovskem turnirju s 7 in 1/2 točkami. Njekov tekmec je bil Belgijec Okelly de Galway, ki se je predal po 35 potezah.

23. t. m. sta zmagala še dva druga sovjetska igralca in sicer Kotov proti Argentincu Guimardu po 48 potezah in Smislov proti nizozemskemu prvaku dr. Maksu Euweju, ki se je moral predati po 49. potezah. Sovjetski igralec S. Flor je remiziral z Madžarom L. Szabom. Švicar M. Christoffel je remiziral s Kanadcem A. Janowskym. Nedaljnje remi partije so bile: dr. M. Vidmar (Jugoslavija) in C. Knottauer (Češkoslovaška), M. Najdorf (Argentina) in dr. S. Tartakower (Francija) ter med dvema švedskima tekmovalcema Erikom [illegible] in G. Stoltzom.

Prireditve, predavanja in sestanki

PRIREDITEV V POSTOJNSKI JAMI. V nedeljo 1. septembra bo v postojnski jami velika podzemska veselica. Jama bo raskošno razsvetljena. Na sporedu je koncert, nastop pevskih zborov in ples. Začetek ob 13. uri. Vstopnina znaša 50 lir.

Ob tej priliki bo skupinski izlet iz Trsta z odhodom z glavnega kolodvora v nedeljo 1. 9. zjutraj ob 6.40. Povratek istega dne zvečer. Za izletnike so rezervirani posebni osebni vagoni. Odobren je 50% popust na železnici. Prijave se sprejemajo od torka 27. t. m. naprej pri potov. uradu UTAT, via Imbriani 11 in pri avtopodjetju Caharja, via F. Severo 5.

KULTURNI KROŽEK «TOMAŽIČ» V TRSTU. V sredo 28. t. m. ob 20. uri bo koncert s sodelovanjem tenorja Botagelli, soprana Duse in basa Susca ter pevskega zbora kulturnega krožka. Vstopnina za člane 15 lir, za nečlane 25 lir. Koncert bo na prostem.

VELIKA LJUDSKA VESELICA V GOSTILNI «ALLA CAPUZZERA» PRI SV. IVANU V TRSTU. Okrajni odbor pri Sv. Ivanu organizira danes veliko ljudsko veselico s srečolovom, šaljivo pošto in drugimi zanimivostmi. Izkupiček gre v korist socialnih ustanov. Vabljeni vsi.

ŠENTJAKOBSKO PROSVETNO DRUŠTVO «I. CANKAR» obvešča vse člane in prijatelje, da je društvena knjižnica odprta vsako nedeljo od 10. do 11. ure. Navodila se dobe v gostilni «Jadran» pri Sv. Jakobu.

PROSVETNO DRUŠTVO IN S. K. V BARKOVLJAH priredita danes, ko praznujemo domačega patrona sv. Jerneja, ob 16. uri na igrišču kluba ljudsko zabavno in kulturno prireditev z raznimi zabavami, igrami, in srečolovom. Ob 20. uri bo pevski in godbeni koncert Prosvetnega društva. Po koncertu prosta zabava s plesom. K polnoštevilni udeležbi vabi veselični odbor.

PROSV. DRUŠTVO «HAAS» NA VRDELCI (gostilna Miniussi, ul dello Scoglio 197 v Trstu) priredi danes plesno zabavo na prostem. Pričetek ob 18. uri. Sodeluje prvovrsten orkester. Srečolov, bar.

Izleti

PLANINSKO DRUŠTVO V TRSTU priredi v dneh 31. 8. in 1. 9. izlet na Triglav. Podrobneje o tem prihodnjič.

Šolstvo

VPISOVANJE GOJENCEV V GLASBENO SOLO «GLASBENE MATICE» V TRSTU se vrši po sledečem redu: v četrtek dne 29. t. m. v Barkovljah, ul. Lavareto 8, v petek dne 30. t. m. na Opčinah v Ljudskem domu, v soboto dne 31. t. m. pri Sv. Ivanu, v gostilni Milkovič pri cerkvi, v ponedeljek 2. sept. t. l. v Skednju, ul. Panebianco 96, I., v torek 3. sept. t. l. in v sredo 4 9. t. l. v šoli Vicolo dell'Ospedale Militare št. 2. Vpisovanje se vrši povsod vsak dan od 9. do 12. ure in od 16. do 18. ure.

GLASBENA SOLA V GORICI. Na glasbeni šoli pevskega in glasbenega društva bo vpisovanje gojencev od 28. avgusta do 7. septembra na trgu E. de Amicis (na Kornu) št. 8 dnevno od 9. do 12 in od 16. do 18. ure. Vpišejo se lahko tudi oni gojenci, ki so že posečali glasbeno šolo. Na šoli bomo poučevali glasbeno teorijo, harmonijo, klavir in gosli. Če se bo vpisalo zadostno število gojencev pa tudi druga godala in pihala. Začetniki se v pripravnem tečaju lahko pripravijo na instrumentalni pouk. Tem gojencem še ni potreben inštrument. Na šoli bosta ustanovljena tudi otroški in mladinski pevski zbor. V otroški zbor bodo sprejeti glasbeno nadarjeni otroci od devetega leta do mutacije, v mladinski zbor pa po končanj mutaciji. Za oba zbora naj se priglasijo v čim večjem številu otroci in mladina ljudskih in srednjih šol ter vsa ostala mladina, ki ima veselje do petja. Redni pouk se prične na šoli 4. septembra.

Vojnim oškodovancem

ZADRUGA VOJNIH OŠKODOVANCEV Z. O. J. V TRSTU opozarja vse one, ki so utrepil škodo po zavezniških vojaških edinicah na premičninah in nepremičninah naj to v dveh mesecih po nastali škodi prijavijo. Škoda, ki je nastala pred 1. julijem 1946, mora biti prijavljena najkasneje do 31 t. m. Prizadeti dobijo vsa potrebna pojasnila pri podružnicah Zadruge vojnih oškodovancev.

Enotni sindikati

SINDIKAT DENARNIH IN ZAVAROVALNIH ZAVODOV TER ZASEBNIH USLUŽBENCEV javlja, da bo v torek 27. t. m. ob 18.30 uri seja direktivnega sveta v ul. Imbriani 5, I, soba 13.

SINDIKAT KULTURNIH DELAVCEV sporoča, da bo v torek 27. t. m. ob 11. uri sestanek kinomatografskih nameščencev v ul. Imbriani 5, I, soba 13.

SINDIKAT KULTURNIH DELAVCEV - ODDELEK ZA KOLONIJE, javlja, da bodo jutri ob 15.30. uri prispeli na železniško postajo Campo Marzio v Trstu otroci iz kolonije v Herpeljah.

SINDIKAT PEKOV sporoča, da bo jutri 26. t. m. ob 17. uri sestanek direktivnega sveta.

Opozarjamo vse pekovske nameščence, da imajo pravico do 7 dni počitnic (56 plačanih ur), če že delajo 1 leto in do toliko dvanajstink počitnic, kolikor mesecev so delali pri obratu. Razen tega opozarjamo da se delavci ne smejo odkrito ali prikito odreči počitnicam in da morajo za časa njih počitnic delodajalci zaposliti na njihova mesta kvalificirane peke, ki jih ima na razpolago borza dela.

SINDIKAT KOVINARJEV sporoča, da bo jutri ob 18. uri v ulici Imbriani 5 skušlina industrijskih uradnikov, članov Enotnih sindikatov. Razpravljali bodo o važnih strokovnih vprašanjih.

SINDIKAT KOVINARJEV. Jutri ob 19. uri bo sestanek direktivnega sveta.

V torek ob 17.30. uri bo seja posvetovalne komisije kovinarskih uradnikov. Ob 19. uri bo seja širše komisije za majhno industrijo.

SKUPŠČINA INDUSTRIJSKIH URADNIKOV bo jutri ob 18. uri v ulici Imbriani 5. Razpravljali bodo o važnih strokovnih problemih.

Parniki

PROGA TRST-KOPER PARNIKA «ITALIA». Včeraj 24. t. m. popoldne so obnovili sobotno parnikko progo med Trstom in Koprom. Odhod ob 15. uri iz Trsta, odhod iz Kopra pa ob 15.15 (sončna ura).

PROGA TRST - LAZARET - PUNTA SOTTILE. Danes 25. t. m. bo parnik «Italia» plul na progi Trst - Lazaret - Punta Sottile po sledečem voznem redu: iz Trsta ob 7.30, 10, 11.45 in 14.35 uri; iz Lazareta ob 10.30, eventuelno ob 18. in 19. uri.

Pošta

OBNOVITEV POSTE ZA MADŽARSKO. Obnovljeno je sprejemanje navadne in zračne pošte za Madžarsko.

Za pomoč brezposelnim delavcem

Enotni sindikat kovinarjev v Trstu je prejel od tovariša Marja U. 4.000 lir za pomoč brezposelnim delavcem.